

Asia: VN/27126/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa sekä eräksi muiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunto

Huomiot hallituksen esityksen yleisperusteluihin (esityksen luvut 1-5 ja 8-12)

Kierrätysteollisuuden näkökulmasta esityksen yleisperusteluissa on merkityksellistä, että ympäristöllisten lupamenettelyiden sujuvoittaminen edistää kiertotaloutta ja materiaalien tehokkaampaa hyödyntämistä. Esityksen tavoitteet yhden luukun mallista ja lupamenettelyjen yhtenäistämisestä voivat vähentää hallinnollista taakkaa ja nopeuttaa kierrätys Hankkeiden toteutusta. On kuitenkin tärkeää varmistaa, että ympäristönsuojelun taso säilyy riittävänä, erityisesti hankkeissa, joilla voi olla merkittäviä ympäristövaikutuksia. Kiertotalouden ratkaisut vähentävät neitseellisten materiaalien tarvetta, mikä tulisi myös luvituksessa huomioida.

Pykäläehdotukset ja niiden perustelut Laki eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa

1 luku Yleiset säännökset

Kierrätysteollisuus pitää tärkeänä, että lain yleiset säännökset luovat selkeät puitteet ympäristöasioiden käsittelylle. Erityisesti selkeyden lisääminen yhteyspisteviranomaisen roolissa ja vastuunjaossa on tervetullutta.

2 luku Yhteyspisteviranomainen

Yhteyspisteviranomaisen nimeäminen on kannatettavaa. Se voi helpottaa lupaprosessien koordinoimista ja edistää sujuvampaa asiointia viranomaisten kanssa.

3 luku Asioiden käsittely Lupa- ja valvontavirastossa

Esitetyt menettelytavat ovat tärkeitä kierrätysteollisuuden toimialan hankkeiden sujuvan läpiviennin kannalta. Viranomaisten päätöksenteon ennakoitavuus ja tehokkuus ovat kriittisiä hankkeiden suunnittelulle ja toteutukselle.

Ehdotettu 7 §:n säännös velvollisuudesta esittää käsittelyaikaa koskeva arvio on oikeasuuntainen, mutta investointihankkeiden ja muutoshankkeiden ennakoitavuuden parantamiseksi Kierrätysteollisuus esittää, että säädetään sitovista määräajoista lupakäsittelyihin. Määräajat ovat keskeisessä asemassa lupaprosessien ennakkoinnissa varsinkin isommissa hankkeissa ja voidaan nähdäksemme toteuttaa vaarantamatta ympäristönsuojelun tasoa.

4 luku Eräiden lupamenettelyiden yhteensovittaminen

Yhteensovittamisen parantaminen tukee lähtökohtaisesti kierrätyshankkeiden kokonaisvaltaista tarkastelua, mikä voi vähentää päällekkäisyyksiä ja nopeuttaa prosessia.

13 §:n pykälän 1 momentissa säädettäisiin yhteensovittamislain 8 §:n mukaisesti tavoitteellisesta käsittelyajasta ja sen perusteella arvioidusta lupapäätösten antamisajankohdasta yhteensovittettavien hakemusten osalta. Viittaamme tässä 3 luvun yhteydessä annettuihin kommentteihin käsittelyajasta.

5 luku Yhteiskäsittely

Yhteiskäsittelyn kehittäminen mahdollistaa useiden lupaprosessien käsittelyn samanaikaisesti, mikä voi lyhentää hankkeiden käsittelyaikaa ja vähentää kustannuksia ja on siksi kannatettava.

6 luku Asioiden ratkaiseminen

Päätöksenteon selkeyttäminen ja nopeuttaminen ovat tärkeitä, jotta kierrätyshankkeet voivat edetä suunnitellusti. Päätöksenteon sujuvoittaminen lisää ennakoitavuutta ja vähentää riskejä.

7 luku Erinäiset säännökset

-

Laki ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Kierrätysteollisuus kannattaa ympäristönsuojelulain muuttamista, mikäli se tukee kiertotalouden edistämistä ja mahdollistaa innovatiivisten kierrätysratkaisujen kehittämisen ja toteuttamisen. On tärkeää varmistaa, että muutokset eivät luo tarpeetonta byrokratiaa vaan ennemminkin keventää sitä. Lisäksi näemme, että nykyistä laajemmin tulisi huomioida se, että kiertotalouden hankkeet, jotka vähentävät materiaalien uudelleenkäytön kautta neitseellisten materiaalien käyttöä, pienentävät myös tuotteiden hiili- ja muuta ympäristöjalanjälkeä.

Laki vesilain muuttamisesta

-

Laki luonnonsuojelulain muuttamisesta

Luonnonsuojelulain muutosten tulee tukea biodiversiteetin suojelua, mutta samalla mahdollistaa kestävien kierrätysratkaisujen kehittäminen. On tärkeää varmistaa, että lakimuutokset eivät aiheuta esteitä kierrätyshankkeille. Materiaalien kierrätys ja niiden käyttö vähentää luonto- ja ilmastovaikutuksia verrattuna neitseellisiin materiaaleihin.

Laki ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain muuttamisesta, VN:n asetusmuutosluonnos ympäristövaikutusten arvioinnista ja asetusmuutoksen muistio

YVA-lain ja siihen liittyvien asetusten muutokset, jotka parantavat prosessien tehokkuutta ja selkeyttä, ovat tervetulleita. Kierrätysteollisuuden näkökulmasta on keskeistä, että muutokset eivät lisää byrokratiaa ja että arvioinnit keskitetään olennaisiin ympäristövaikutuksiin.

Lupamenettelyn ja YVA-menettelyn yhteensovittamista esitetään edistettäväksi niin, että YVA-selostuksen ja lupahakemuksen yhteiskuulemisen soveltamisalaa laajennetaan. Kannattamme vaihtoehtoa 2, jossa yhteiskuuleminen olisi jatkossa mahdollista kaikissa Lupa- ja valvontaviraston ratkaistavaksi kuuluvissa luvissa. On kuitenkin tärkeää, että ehdotuksen mukaisesti YVA-selostuksen ja lupahakemuksen kuulemisten yhdistäminen olisi jatkossakin vapaaehtoista, jotta menettelyt voi halutessaan toteuttaa myös erillisinä.

Tuemme myös ehdotusta siitä, että arviointiohjelmaa koskevaa lausuntoa ei pyydetäisi Lupa- ja valvontavirastolta silloin, kun Lupa- ja valvontavirasto toimii hankkeen yhteysviranomaisena ja lupaviranomaisena. Tämä on perusteltua, jotta Lupa- ja valvontavirastossa ei tarvitsisi ottaa käyttöön sisäistä lausuntomenettelyä. Kannatettavaa on myös pyrkimys YVA-ohjelman ja selostuksen laajuuden rajaamiseen.

Laki ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain muuttamisesta, VN asetusmuutosluonnos ympäristövaikutusten arvioinnista ja asetusmuutoksen muistio

-

Muut lakiehdotukset

Kierrätysteollisuus korostaa, että lakimuutosten tulee edistää kiertotaloutta ja ympäristönsuojelua tasapainoisella ja kustannustehokkaalla tavalla. Yhteistyö viranomaisten kanssa on keskeistä tavoitteiden saavuttamiseksi. Kierrätysteollisuus tukee mielellään jatkossakin prosessien kehittämisessä.

Muut kommentit

-

Anttonen Tarja
Kierrätysteollisuus ry